

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI GOSPODARSKI I SOCIJALNI ODBOR

545. PLENARNO ZASJEDANJE EGSO-A, 17.7.2019.–18.7.2019.

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Prema učinkovitijem i demokratskijem odlučivanju u poreznoj politici EU-a

(COM(2019) 8 final)

(2019/C 353/14)

Izvjestitelj: **Juan MENDOZA CASTRO**

Izvjestitelj: **Krister ANDERSSON**

Izvjestitelj: **Mihai IVAȘCU**

Zahtjev za savjetovanje:	Europska komisija, 18.2.2019.
Pravni temelj:	članak 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za ekonomsku i monetarnu uniju te ekonomsku i socijalnu koheziju
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	2.7.2019.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	17.7.2019.
Plenarno zasjedanje br.:	545
Rezultat glasovanja (za/protiv/suzdržani):	171/17/18

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO podržava nastojanje Komisije da pokrene potrebnu raspravu s obzirom na osjetljivost pitanja glasovanja kvalificiranom većinom kad je riječ o poreznim pitanjima.

1.2. U prošlosti je Odbor već, u okviru svojih mišljenja, izrazio svoju potporu promjeni pravila o jednoglasnom odlučivanju i otvorenost prema glasovanju kvalificirane većine.

1.3. U isto vrijeme, EGSO smatra da postoje određeni uvjeti koji bi se trebali ispuniti za uspješnu provedbu glasovanja kvalificiranom većinom.

1.4. Pravilo o jednoglasnom odlučivanju o oporezivanju moglo bi u sve većoj mjeri djelovati politički anakrono, pravno problematično i ekonomski kontraproduktivno.

1.5. Porezna konkurencija često donosi sve veći pritisak na javne proračune; uz to, restriktivni javni proračuni negativno utječu na konkurentnost.

1.6. Usvajanje sustava glasovanja kvalificiranom većinom Europskom parlamentu bi u budućnosti pružilo važnu ulogu u poreznim pitanjima.

1.7. Jednoglasno odlučivanje u oporezivanju utjecalo je na druge, šire prioritete politika EU-a.

1.8. Postupni prelazak na glasovanje kvalificiranom većinom pomogao bi u djelotvornijem postizanju okolišnih ciljeva u vrijeme kada su mjere u području klimatskih promjena potrebnije nego ikada.

1.9. Predložena zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit (CCCTB) o kojoj se raspravlja posljednjih 20 godina uključuje, pod uvjetom da je ispravno osmišljena i uvedena, znatne koristi za poduzeća i građane. Reforma poreza na dodanu vrijednost (PDV) s odgovarajućom koordinacijom na razini EU-a i država članica izrazito je potrebna s obzirom na to da se goleme količina prihoda trenutačno gube zbog fragmentiranog sustava.

1.10. EGSO također smatra da porezna politika općenito, a osobito borba protiv poreznih prijevара moraju ostati prioritetno područje politike nove Europske komisije. Odbor smatra da se najbolji rezultati u borbi protiv prekograničnih poreznih prijevара mogu bolje postići na europskoj razini te pozdravlja objavljivanje prvog popisa EU-a o nekooperativnim jurisdikcijama u porezne svrhe.

1.11. S druge strane, EGSO je svjestan činjenice da je porezna politika oduvijek bila usko povezana sa suverennošću država članica s obzirom na to da je nekima od njih izuzetno bitna.

1.12. EU bi u načelu trebao biti snažan u pitanjima od globalne važnosti. EGSO razumije da je porezna konkurencija za neke države članice EU-a u prošlosti bila sredstvo za rješavanje financijskih problema. Nedavno donošenje mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza pokazalo je da su države članice spremne poboljšati transparentnu i pravednu poreznu konkurenciju.

1.13. EGSO ističe – i pozdravlja – napredak postignut na razini EU-a u borbi protiv agresivnog poreznog planiranja i utaje poreza te u poboljšanju sustava poreza na dodanu vrijednost (PDV). Istodobno, EGSO želi vidjeti napredak u drugim područjima.

1.14. Nakon detaljne ekonomske, socijalne i fiskalne analize svako novo pravilo mora biti primjereno svrsi, a sve države članice moraju u svakom trenutku imati dovoljno mogućnosti za sudjelovanje u postupku odlučivanja. Konačni cilj trebalo bi biti postizanje povoljnog ishoda na razini EU-a i na razinivake pojedine države članice.

1.15. Nakon donošenja odluke četiri predložena koraka trebalo bi provesti postupno, a Europska komisija trebala bi nakon svake provedbene faze provesti evaluaciju.

1.16. EGSO naglašava potrebu za opsežnijim procesom koji bi omogućio napredovanje prema učinkovitijem sustavu glasovanja kvalificiranom većinom. Taj proces će potrajati te ga je potrebno uskladiti s drugim političkim inicijativama. U tom smislu, EGSO ističe nužnost:

— dovoljno snažnog proračuna EU-a;

— bolje usklađene ekonomske politike;

— sveobuhvatne analize kako bi se ocijenilo u kojoj su mjeri postojeće porezne mjere nedovoljne.

2. Sažetak prijedloga Komisije

2.1. Države članice mogu usvojiti mjere i direktive na razini EU-a s ciljem uspostavljanja zajedničkih nacionalnih poreznih pravila za neizravne poreze, kao što je PDV, ili izravne poreze, kao što je porez na dobit. Međutim, prema stajalištu Komisije, trenutačni zakonodavni postupak EU-a za ta pitanja ima svojih nedostataka jer zahtijeva jednoglasan dogovor svih država članica prije nego što se mjere mogu poduzeti. Jednoglasna odluka možda neće biti postignuta ili može dovesti do neoptimalnih politika.

2.2. Zakonodavni prijedlozi u području poreza uređeni su člancima 113. i 115. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Oba članka predviđaju poseban zakonodavni postupak putem kojeg Vijeće jednoglasno glasuje o pitanjima oporezivanja, dok je Europski parlament pritom samo savjetodavno tijelo.

2.3. Ugovori također sadržavaju odredbe potrebne za izmjenu postupka donošenja odluka u Vijeću u određenim okolnostima, odnosno za izmjenu sustava jednoglasnog odlučivanja u sustav glasovanja kvalificiranom većinom.

2.4. Članak 48. stavak 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), takozvana „klauzula pasarela“, omogućuje državama članicama da u područjima koja inače podliježu jednoglasnom odlučivanju umjesto jednoglasnog odlučivanja primjenjuju glasovanje kvalificiranom većinom, odnosno da umjesto posebnog zakonodavnog postupka primjenjuju redovni zakonodavni postupak.

2.5. Komisija svojom Komunikacijom nastoji otvoriti raspravu o tome kako reformirati način donošenja odluka u poreznoj politici EU-a. Zalaže se za **postupni prelazak u četiri koraka** na glasovanje kvalificiranom većinom u okviru redovnog zakonodavnog postupka u određenim područjima zajedničke porezne politike EU-a.

2.5.1. U **prvom koraku** države članice trebale bi se dogovoriti o prelasku na glasovanje kvalificiranom za mjere kojima se poboljšavaju suradnja i uzajamna pomoć u borbi protiv poreznih prijevара, utaje poreza, kao i za administrativne inicijative za poduzeća u EU-u, npr. usklađene obveze izvješćivanja.

2.5.2. U **drugom koraku** glasovanje kvalificiranom većinom uvelo bi se kao koristan alat za unapređivanje mjera s pomoću kojih se oporezivanjem podupiru drugi ciljevi politike, npr. borba protiv klimatskih promjena, zaštita okoliša ili poboljšanje javnog zdravlja.

2.5.3. Primjenom glasovanja kvalificiranom većinom u **trećem koraku** pomoglo bi se u modernizaciji već usklađenih pravila EU-a, kao što su propisi o PDV-u i trošarine.

2.5.4. **Četvrti korak** omogućio bi prijelaz na glasovanje kvalificiranom većinom u slučaju velikih poreznih projekata, kao što su zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit (CCCTB) i novi sustav za oporezivanje digitalnoga gospodarstva.

2.6. U Komunikaciji se predlaže da se države članice brzo usuglase o razvoju prvog i g koraka te da bi trebale razmotriti razvoj 3. i 4. koraka do kraja 2025.

2.7. Komisija tvrdi da se u okviru njezina prijedloga nastoje riješiti sljedeći problemi u pogledu trenutnog postupka donošenja odluka o poreznoj politici.

2.7.1. Zbog potrebe za jednoglasnim dogovorom teže je postići bilo kakav kompromis jer je protivljenje samo jedne države članice dovoljno da spriječi postizanje sporazuma. Države članice često se suzdržavaju od ozbiljnog pregovaranja o rješenjima u Vijeću jer znaju da mogu uložiti veto na bilo koji rezultat koji im se ne sviđa.

2.7.2. Čak i kad se postigne jednoglasan dogovor u području oporezivanja, on je obično na razini najmanjeg zajedničkog nazivnika, čime se ograničava pozitivan učinak na poduzeća i potrošače ili otežava njegova provedba.

2.7.3. Neke države članice mogu iskoristiti važne porezne prijedloge kao sredstvo za pregovaranje o drugim zahtjevima koje mogu imati u pogledu potpuno odvojenih pitanja, ili kako bi izvršile pritisak na Komisiju da podnese zakonodavne prijedloge u drugim područjima.

2.7.4. Odluke koje su donesene jednoglasno mogu se poništiti ili promijeniti samo jednoglasno. Stoga su države članice pretjerano oprezne, što ublažuje njihove ambicije i oslabljuje konačni ishod.

2.8. Davanje jednake važnosti Europskom parlamentu u odlučivanju o konačnom obliku inicijativa u vezi s poreznom politikom EU-a omogućilo bi da on u potpunosti pridonosi oblikovanju porezne politike EU-a.

2.9. Europskoj uniji ne bi bile dodijeljene nove nadležnosti niti bi se smanjile nadležnosti država članica. Komisija također tvrdi da to ne bi utjecalo na prava država članica na određivanje stopa poreza na dohodak ili stopa poreza na dobit koje smatraju prikladnima.

2.10. Prema stajalištu Komisije, cijena nedjelovanja u području porezne politike na razini EU-a je visoka. Procjenjuje se da trošak sporog napretka u uspostavi konačnog sustava PDV-a, zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit, poreza na financijske transakcije i poreza na digitalne usluge iznosi otprilike 292 milijarde EUR u okviru tih četiriju područja. ⁽¹⁾

(1) COM(2019) 8 final, str. 4.

3. Opće i posebne napomene

3.1. **EGSO podržava nastojanje Komisije da pokrene potrebnu raspravu s obzirom na osjetljivost pitanja glasovanja kvalificiranom većinom u vezi s poreznim pitanjima.** Uspješna porezna politika u 21. stoljeću mora EU-u omogućiti da odgovori na neminovne i moguće gospodarske i financijske izazove u budućnosti. Pravilo o jednoglasnom odlučivanju o oporezivanju imalo je smisla pedesetih godina prošlog stoljeća, kada je bilo šest država članica, no sada bi ono moglo u sve većoj mjeri djelovati politički anakrono, pravno problematično i ekonomski kontraproduktivno.

3.2. Odbor je u **prethodnim mišljenjima** naveo da podržava izmjenu pravila o jednoglasnom odlučivanju i da je otvoren za glasovanje kvalificiranom većinom. ^(?) EGSO izrađuje ovo mišljenje u skladu s prethodnim mišljenjima uzimajući u obzir svoju ulogu institucije koja želi unaprijediti europski projekt.

3.3. U isto vrijeme, EGSO smatra da u aktualnim okolnostima postoje određeni **uvjeti** povezani sa širim kontekstom, koje bi trebalo ispuniti za uspješnu provedbu sustava glasovanja kvalificiranom većinom.

3.4. EGSO smatra da bi, nakon donošenja odluke, **provedba četiri predložena koraka trebala biti postupna** te da bi Europska komisija trebala provesti temeljitu i sveobuhvatnu ocjenu nakon svake provedbene faze.

3.5. **Jednoglasno odlučivanje u oporezivanju utječe na druge, šire prioritete politika EU-a.** Oporezivanje je ključno i za mnoge najambicioznije projekte EU-a, među ostalim ekonomsku i monetarnu uniju (EMU), uniju tržišta kapitala (CMU), jedinstveno digitalno tržište, okvir EU-a za klimatsku i energetska politiku do 2030. i kružno gospodarstvo. Drugi je primjer prijedlog Komisije o reviziji Direktive o oporezivanju energenata i električne energije.

3.6. Postupni prelazak na glasovanje kvalificiranom većinom pomogao bi u djelotvornijem **postizanju okolišnih ciljeva** u vrijeme kada su mjere u području klimatskih promjena potrebnije nego ikada. Podaci Eurostata ukazuju na to da udio poreza za zaštitu okoliša u ukupnim poreznim prihodima zemalja EU-a u prosjeku iznosi samo oko 6 %. Velika većina tih prihoda proizlazi iz poreza povezanih s energijom i prometom, dok su prihodi od poreza na onečišćenje ili korištenje resursa minimalni (manje od 0,1 %). ^(?)

3.7. **Predložena zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit (CCCTB)**, o kojoj se raspravlja posljednjih 20 godina, ako je pravilno osmišljena i uvedena, uključuje znatne koristi za poduzeća i građane. Doći će do smanjenja troškova usklađivanja i pojednostavljenja za velika poduzeća koja trguju širom EU-a (i ona koja su se odlučila za to). Zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit može imati ključnu ulogu u borbi protiv agresivnog poreznog planiranja te pomoći da se vrati povjerenje građana u porezni sustav. ⁽⁴⁾

3.8. **EGSO podupire reformu poreza na dodanu vrijednost EU-a (PDV).** Budući da ne postoji dogovor o ovom pitanju, godišnji gubitak prihoda od PDV-a iznosi 147 milijardi EUR zbog utaje poreza, izbjegavanja plaćanja poreza i lošeg ubiranja poreza u državama članicama. Postojeći sustav izrazito je rascjepkan i složen, što dovodi do nepotrebnog i znatnog administrativnog opterećenja i trgovinskih zapreka za poduzeća te posljedičnog smanjenja i narušavanja trgovine i ulaganja ⁽⁵⁾. Trošak prijevara povezanih s PDV-om trenutačno javne proračune stoji oko 50 milijardi EUR godišnje.

3.9. **Različite porezne politike koje su se pojavile na jedinstvenom tržištu imaju negativne učinke.** Rascjepkanost oslabljuje jedinstvo jedinstvenog tržišta i stvara veće troškove za porezne osnovice poreza od rada, dohotka i potrošnje. U biti radnici i potrošači diljem Europe plaćaju teret nepostojanja konsenzusa među državama članicama. Nadalje, različiti porezni sustavi predstavljaju prepreku za mala i srednja poduzeća koja pokušavaju trgovati na jedinstvenom tržištu.

3.10. EGSO je svjestan činjenice da je porezna politika oduvijek bila usko povezana sa **suverennošću** država članica s obzirom na to da je nekima od njih izuzetno bitna.

^(?) Mišljenje EGSO-a SL C 230, 14.7.2015., str. 24.; mišljenje EGSO-a SL C 434, 15.12.2017., str. 18.; mišljenje EGSO-a SL C 271, 19.9.2013., str. 23.; mišljenje EGSO-a SL C 332, 8.10.2015., str. 8.

⁽³⁾ Euractiv – Time to get rid of EU's unanimity rule on green fiscal matters (Vrijeme je za napuštanje pravila EU-a o jednoglasnom odlučivanju o „zele-nim“ fiskalnim pitanjima).

⁽⁴⁾ Mišljenje EGSO-a: SL C 434, 15.12.2017., str. 58.

⁽⁵⁾ Mišljenje EGSO-a SL C 237, 6.7.2018., str. 40.

3.11. Prije uvođenja bilo kakvih mjera za borbu protiv prijevара, u okviru projekta OECD-a o **sprječavanju smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS)** ⁽⁶⁾ utvrđeno je da globalni opseg BEPS-a iznosi od 100 do 240 milijardi USD. ⁽⁷⁾ Služba Europskog parlamenta za istraživanja izračunala je da su relevantne brojke za EU u rasponu od 50 do 70 milijardi EUR. ⁽⁸⁾ To predstavlja 0,35 % BDP-a EU-a.

3.12. Trenutačno je **politička uloga Europskog parlamenta u poreznim pitanjima** samo savjetodavna. Prelaskom sa sustava jednoglasnog odlučivanja na glasovanje kvalificiranom većinom u području oporezivanja Europski parlament bi u budućnosti dobio važnu ulogu u poreznim pitanjima.

3.13. **Komisija nastoji pokrenuti raspravu o tome kako se najbolje može reformirati način na koji EU izvršava svoje unaprijed dodijeljene nadležnosti u području oporezivanja.** Predlaže se da se postupni prelazak na cjelovitu primjenu glasovanja kvalificiranom većinom provede u posebnim područjima politike koja su od posebnog interesa za sve države članice. Komisija svojom Komunikacijom ne nastoji uspostaviti nove nadležnosti EU-a, niti joj je cilj prelazak na sustav usklađenih stopa poreza na dohodak i stopa poreza na dobit u cijelom EU-u.

3.14. **Porezna konkurencija** često dovodi do povećanja pritiska na javne proračune. Ako se to dogodi, to neće samo produžiti raširene distribucijske neravnoteže, već će i oslabiti potražnju, a time i postati štetno za gospodarski razvoj. U kontekstu krize eura, zbog proračunskih ograničenja uvedene su stroge politike štednje.

3.15. **Konkurentnost i stabilnost proračuna.** Osim toga, restriktivni javni proračuni često negativno utječu na konkurentnost zbog nedostatka mogućnosti za financiranje budućih ulaganja u, na primjer, infrastrukturu, digitalizaciju ili istraživanje i razvoj. Konačno, također postoje međuovisnosti između stabilnosti proračuna i stabilnosti financijskog tržišta.

3.16. **Mjere za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza.** EGSO smatra da je uloga Europske unije od presudne važnosti u globalnim pitanjima. Iako su u prošlosti neke države članice koristile poreznu konkurenciju za rješavanje nekih unutarnjih financijskih problema, nedavno donošenje mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza pokazalo je otvorenost i spremnost za poboljšanje transparentne i poštene porezne konkurencije.

3.17. **Fiskalna politika EU-a.** EGSO čvrsto vjeruje da se europski projekt temelji na pretpostavci da sve države članice u svakom trenutku moraju imati mogućnost sudjelovanja u postupku odlučivanja. Glavni je cilj stvaranje povoljnog okruženja za EU i pojedinačne države članice.

3.18. **Porezno planiranje i utaja poreza**

3.18.1. **EGSO ističe – i pozdravlja – napredak postignut na razini EU-a u borbi protiv agresivnog poreznog planiranja i utaje poreza te u poboljšanju sustava poreza na dodanu vrijednost (PDV).** Tijekom trenutnog mandata Komisije usvojeno je otprilike 14 prijedloga u području poreza, više nego u prethodnih 20 godina ⁽⁹⁾. Pravila o transparentnosti ojačana su kako bi uključivala mnogo veću razmjenu informacija o prekograničnim poreznim pitanjima građana i velikih poduzeća između država članica. Postignuto je poboljšanje u naplati PDV-a, pri čemu su uspostavljena nova pravila za internetsku prodaju robe i usluga, te u pogledu novih instrumenata prekogranične suradnje za borbu protiv prijevара u vezi s PDV-om. ⁽¹⁰⁾

3.18.2. **Nedostatak napretka u nekim područjima.** EGSO mora naglasiti da na europskoj razini nije postignut veći napredak u reformi oporezivanja dobiti trgovačkih društava, uglavnom zbog nedostatka političke volje u Vijeću. Također, važni prijedlozi o oporezivanju digitalnih usluga i izbjegavanju plaćanja poreza blokirani su zbog sustava jednoglasnog odlučivanja.

⁽⁶⁾ <https://www.oecd.org/tax/beps/>

⁽⁷⁾ <http://www.oecd.org/ctp/oecd-presents-outputs-of-oecd-g20-beps-project-for-discussion-at-g20-finance-ministers-meeting.htm>

⁽⁸⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-160_en.htm

⁽⁹⁾ Povjerenik Komisije Moscovici, tvit od 13. veljače 2019.

⁽¹⁰⁾ Mišljenja EGSO-a: SL C 237, 6.7.2018., str. 40.; SL C 283, 10.8.2018., str. 35.

3.1.8.3 **EGSO smatra da porezna politika općenito te borba protiv poreznih prijevара moraju ostati prioritarna područja politike nove Komisije.** Imajući u vidu brojne skandale u vezi s poreznim oazama (LuxLeaks, Panamski dokumenti, Rajski dokumenti itd.) te s obzirom na najnovije procjene u pogledu utaje poreza unutar EU-a, koje ukazuju na brojku od približno 825 milijardi EUR utajenog poreza godišnje ⁽¹¹⁾, EGSO se zalaže za kratak vremenski okvir.

3.1.8.4 **Najbolji rezultati u borbi protiv prekograničnih poreznih prijevара mogu se postići na europskoj razini.** EGSO izražava nezadovoljstvo činjenicom da je Vijeće blokiralo važne zakonodavne prijedloge o tom pitanju. Nedavno istraživanje Eurobarometra pokazalo je da tri četvrtine građana EU-a smatra da bi borba protiv poreznih zlouporaba trebala biti europski prioritet. ⁽¹²⁾

3.1.8.5 **Nekooperativne jurisdikcije.** EGSO pozdravlja objavljivanje prvog popisa EU-a koji obuhvaća nekooperativne jurisdikcije u porezne svrhe. Popis je prvi put objavljen u prosincu 2017. i od tada se redovito ažurira. ⁽¹³⁾ EGSO u potpunosti podržava metodu crne i sive liste koju je uvela Europska komisija. ⁽¹⁴⁾ S obzirom na skandale s Panamskim i Rajskim dokumentima, EGSO je već pozvao države članice da uklone rupe u zakonima koje omogućuju agresivno porezno planiranje. ⁽¹⁵⁾ Nekooperativne jurisdikcije predstavljaju prijetnju unutarnjem tržištu EU-a. ⁽¹⁶⁾

3.1.9. **EGSO naglašava potrebu za opsežnim procesom** koji bi omogućio napredovanje prema glasanju kvalificiranom većinom. Taj proces će potrajati te ga treba uskladiti s drugim političkim inicijativama.

3.1.9.1. **Dovoljno snažan proračun EU-a** omogućio bi financijske transfere kao naknadu za šokove ili komparativne nedostatke. U tom pogledu Skupina na visokoj razini za vlastita sredstva, osnovana kako bi ispitala „kako se prihodovna strana proračuna EU-a može učiniti jednostavnijom, transparentnijom, pravednijom i demokratski odgovornom”, ističe važnost europske fiskalne politike. ⁽¹⁷⁾

3.1.9.2. **Bolje usklađena ekonomska politika** mogla bi ukloniti potrebu za neutralizacijom nekoordiniranih nacionalnih poreznih pravila. Gospodarstvo EU-a će uz pomoć strukturnih reformi, ciljanih ulaganja, pravednog oporezivanja, pravednih trgovinskih sporazuma, ponovne uspostave vodeće uloge u području inovacija i uspostave jedinstvenog tržišta postati učinkovitije.

3.1.9.3. **Međutim, također ostvarivanje jedinstvenog tržišta je od ključne važnosti.** Pravila o nediskriminaciji te četiri slobode zajamčene Ugovorom trebali bi biti dovoljni za jamčenje ispunjavanja uvjeta za jedinstveno tržište. Razvojna kretanja u području državnih potpora te broj slučajeva povrede prava također su pokazali da Komisija raspolaže sredstvima za ispravljanje takvih poremećaja. Postojala bi potreba za opsežnom analizom kako bi se ocijenilo u kojoj su mjeri postojeće mjere nedovoljne.

Bruxelles, 17. srpnja 2019.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Luca JAHIER

⁽¹¹⁾ Europski parlament – Izvješće o financijskom kriminalu, utaji poreza i izbjegavanju plaćanja poreza.

⁽¹²⁾ Vijesti, Europski parlament: Porezne prijevare.

⁽¹³⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/31945/st15429en17.pdf>

⁽¹⁴⁾ <https://www.oxfam.org/en/even-it/full-disclosure-eus-blacklist-tax-havens>

⁽¹⁵⁾ <https://www.eesc.europa.eu/hr/node/56888>

⁽¹⁶⁾ Mišljenje EGSO-a: SL C 229, 31.7. 2012., str. 7.

⁽¹⁷⁾ Financiranje EU-a u budućnosti („Montijevo izvješće”), prosinac 2016.